

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽINIŲ PERDAVIMAS IR INFORMAVIMO VEIKLA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA PARODOMIESIEMS PROJEKTAMS IR INFORMAVIMO VEIKLAI“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2019 METŲ, PATVIRTINIMO

2019 m. rugsėjo 2 d. Nr. 3D-496
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8 punktu, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/228 (OL 2019 L 53, p. 14), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842, nuostatomis ir siekdamas, kad būtų efektyviai panaudotos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2019 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Andrius Palionis

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽINIŲ
PERDAVIMAS IR INFORMAVIMO VEIKLA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
PARODOMIESIEMS PROJEKTAMS IR INFORMAVIMO VEIKLAI“ ĮGYVENDINIMO
TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2019 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2019 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/228 (OL 2019 L 53, p. 14), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

**II SKYRIUS
SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS**

2. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

2.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

2.2. **ES** – Europos Sąjunga.

2.3. **ESIF** – Europos struktūriniai ir investavimo fondai.

2.4. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

2.5. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupė** – paramos gavėjo sudaroma grupė ūkininkavimo arba alternatyviaja veikla užsiimančių asmenų, kurie parodomojo bandymo vykdymo vietoje reguliariai susitinka aptarti šio parodomojo bandymo eigos ir dalytis veiklos aktualijomis.

3.2. **Fundamentiniai moksliniai tyrimai** – eksperimentiniai ir (arba) teoriniai pažinimo darbai, atliekami siekiant visų pirma įgyti naujų žinių apie reiškinių esmę ir (arba) stebimą tikrovę, tuo metu neturint tikslo konkrečiai panaudoti gautų rezultatų.

3.3. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams sukurti arba esamiems tobulinti.

3.4. **Lauko diena** – mokymo forma, kai ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miško ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje perteikiamos žinios, laukuose demonstruojamos naujosios technologijos, vertinama reali situacija, aptariamoms problemoms ir jų sprendimo būdai.

3.5. **Licencija vykdyti formalųjį profesinį mokymą** – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos išduodamas dokumentas, kuriuo suteikiama teisė vykdyti formalųjį profesinį mokymą vadovaujantis Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 822 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“.

3.6. **Mokslo ir studijų institucija** – juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla – studijų vykdymas ir su studijomis susijusi veikla ir (arba) moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra.

3.7. **Parodomasis bandymas** – naujų technologijų, mokslo naujovių ir pažangios patirties diegimas ir rodymas ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėje, arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje, kurių veikla susijusi su prekinės produkcijos gamyba.

3.8. **Praktinis-informacinis seminaras** (toliau – seminaras) – mokymo forma, kai teikiamos žinios apie tam tikros srities naujoves, reikalavimus, technologijas, dalijamasi patirtimi, aptariamoms problemoms ir jų sprendimo būdai.

3.9. **Profesinio mokymo įstaiga** – mokykla ar kita įstaiga, kurios pagrindinė veikla – profesinis mokymas.

3.10. **Taikomieji moksliniai tyrimai** – eksperimentiniai ir (arba) teoriniai darbai, atliekami norint gauti naujų žinių ir pirmiausia skiriami specifiniams praktiniams tikslams pasiekti arba uždaviniams spręsti.

3.11. **Žaliasis diplomas** – tinkamą žemės ūkio veiklos subjekto profesinį pasirengimą ir kvalifikaciją liudijantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu

Nr. 3D-65 „Dėl žaliajo diplomo“ nustatytos formos dokumentas, kuriuo suteikiama teisė dalyvauti žemės ūkio srities švietimo ir profesinio praktinio mokymo veikloje.

3.12. **Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinė sistema** (toliau – ŽMIKIS) – informacinė sistema, kurioje kaupiami duomenys apie žemdirbių (žemės, maisto ir miškų ūkio veikla užsiimančių asmenų, kitų kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimančių asmenų) kvalifikacijos tobulinimą ir jų konsultavimą.

3.13. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ (toliau – priemonės veiklos sritis) prioritetai:

5.1. skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose ir kaimo vietovėse;

5.2. visuose regionuose didinti visų žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas ir tvarų miškų valdymą;

5.3. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkio sektoriuje;

5.4. atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas;

5.5. skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose;

5.6. skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.

6. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

6.1. inovacijų skatinimas, bendradarbiavimas ir žinių bazės vystymas kaimo vietovėse;

6.2. ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui sudarymas;

6.3. miškininkystės ekonominės vertės didinimas ir miško plotų plėtra;

6.4. pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas;

6.5. biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas;

6.6. dirvožemio erozijos prevencija ir dirvožemio tvarkymo gerinimas;

6.7. žemės ūkio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimas;

6.8. veiklos įvairinimas, mažųjų įmonių kūrimo ir plėtojimo, darbo vietų kūrimo lengvinimas.

7. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

7.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

7.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

7.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonės veiklos sritį parama teikiama parodomiesiems bandymams rengti (įrengti ir vykdyti), seminarams, lauko dienoms ir kitiems informavimo renginiams (dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupės narių susitikimams, konferencijoms) organizuoti skleidžiant mokslo žinias ir inovacijas žemės, maisto, miškų ūkio ir kaimo plėtros sektoriuose.

9. Parama neskiriama fundamentiniams ir taikomiesiems moksliniams tyrimams.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

10. Paramos gali kreiptis juridiniai asmenys:

10.1. mokslo ir studijų institucijos ir profesinio mokymo įstaigos;

10.2. kiti juridiniai asmenys, turintys licenciją vykdyti formalųjį profesinį mokymą.

11. Paramos paraiškos, kurias teikia pareiškėjas kartu su partneriais, nepriimamos.

12. Galutiniai naudos gavėjai, t. y. lauko dienų, seminarų, kitų informavimo renginių dalyviai – ūkininkai, jų partneriai, ūkio darbuotojai, kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, užsiimantys žemės, maisto ar miškų ūkio veikla, įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, taip pat kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantys žemės valdytojai, labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių darbuotojai, tradiciniai amatininkai:

12.1. galutiniai naudos gavėjai, norėdami dalyvauti lauko dienose, seminaruose ir kituose informavimo renginiuose, turi užpildyti ir pateikti paramos gavėjui Paraišką dalyvauti lauko dienoje / seminare / kitame informavimo renginyje (7 priedas).

VI SKYRIUS TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PARAMAI GAUTI

13. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka šias tinkamumo sąlygas ir reikalavimus paramai gauti:

13.1. bendrosios tinkamumo sąlygos ir reikalavimai paramai gauti:

13.1.1. pareiškėjas užtikrina tinkamą ir pakankamą projekto finansavimo šaltinį tuo atveju, kai numatytas prisidėjimas savo ir (arba) skolintomis lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų;

13.1.2. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus;

13.1.3. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (ši nuostata gali būti netaikoma įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai) ir Agentūrai (atitiktis šiai sąlygai gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

13.1.4. pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

13.1.5. projektas pagal jo temą atitinka bent vieną šių Taisyklių III skyriuje nustatytą ES kaimo plėtros politikos prioritetą, tikslinę sritį ir prisideda prie bent vieno kompleksinio tikslo įgyvendinimo;

13.1.6. projektas vykdomas Lietuvos Respublikos teritorijoje;

13.2. priemonės veiklos srities tinkamumo sąlygos ir reikalavimai:

13.2.1. projekto veikla ir numatytos išlaidos projektui įgyvendinti yra susijusios su remiama veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

13.2.2. paramos paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

13.2.3. pareiškėjas turi teisę užsiimti žinių perdavimo ir informavimo veiklomis;

13.2.4. pareiškėjas, įvardytas šių Taisyklių 10.2 papunktyje, teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę užsiimti formaliuoju profesiniu mokymu žemės ūkio, maisto, miškininkystės ar kitose kaimo plėtros srityse;

13.2.5. pareiškėjas turi patirties, įgyvendinant projektus, susijusius su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų ir lauko dienų žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu;

13.2.6. pareiškėjas per paskutinius 12 mėnesių nepertraukiamai iki paraiškos pateikimo dienos turi ne mažiau kaip du kvalifikuotus lektorius, dirbančius pagal darbo sutartį;

13.2.7. lektoriai (asmenys, kurie veda renginius, pvz.: mokslininkai, konsultantai, moderatoriai) paraiškos pateikimo dieną ir projekto įgyvendinimo metu turi ne

mažesnę kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštąjį išsilavinimą toje srityje, pagal kurią ketina teikti paslaugas;

13.2.8. projekto vadovas paraiškos pateikimo metu ir projekto įgyvendinimo metu turi patirties vadovaujant projektams, susijusiems su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų, lauko dienų ir informavimo renginių žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu, taip pat ne trumpiau kaip vienus metus iki paraiškos pateikimo dienos užsiėmė ugdomąja, šviečiamąja ar mokslo sklaidos veikla;

13.2.9. lektoriai per paskutinius dvejus metus iki paraiškos pateikimo dienos kėlė savo kvalifikaciją rengdami mokslines publikacijas, kurios buvo paskelbtos 2017–2019 metais, arba dalyvavo seminaruose arba mokymo kursuose, arba stažuotėse, arba kituose šviečiamuosiuose ir informaciniuose renginiuose;

13.2.10. pareiškėjas yra parengęs parodomojo bandymo metodiką;

13.2.11. projektas bus įgyvendinamas pritaikant pareiškėjo ar kitų subjektų atliktų ir publikuotų žemės ūkio (agronomijos, zootechnikos, veterinarijos ir miškotyros mokslo sričių), biomedicinos (biologijos, ekologijos ir aplinkotyros mokslo sričių), technologinių (statybos inžinerijos, aplinkos inžinerijos, energetikos ir termoinžinerijos, informatikos inžinerijos ir mechanikos inžinerijos mokslo sričių) ir socialinių mokslų (vadybos ir ekonomikos mokslo sričių) krypčių mokslinių tyrimų rezultatus (mokslo krypčių klasifikatorius nustatytas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2019 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Mokslo krypčių ir Meno krypčių klasifikatorių patvirtinimo“). Mokslinių tyrimų rezultatai, ne ankščiau kaip prieš 5 metus iki paramos paraiškos pateikimo, turi būti paskelbti mokslo straipsnio ar monografijos forma;

13.2.12. projektas nedubliuojamas su kitais projektais, vykdytais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Žemės ir miškų ūkio veiklos ir žemės ūkio produktų perdirbimo ūkyje mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida“ ir pagal priemonės veiklos sritį. Tokių projektų sąrašas skelbiamas Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt.

VII SKYRIUS

DALIJIMOSI ŪKININKAVIMO PATIRTIMI GRUPĖS

14. Dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupę (toliau – grupė) turi sudaryti 6–8 nariai, vykdantys veiklą, susijusią su numatomu demonstruoti parodomoju bandymu, ir tvarkantys buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Grupės nariai privalo užsiimti ta pačia veikla, susijusia su parodomojo

bandymo tematika. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu vienos grupės narys negali būti kitų grupių nariu tame pačiame projekte.

15. Kiekvienas grupės narys projekto įgyvendinimo metu privalo laikytis grupės veiklos plano, nusistatyti problemines ir tobulintinas ūkininkavimo sritis, siekti nusistatytų tikslų, analizuoti gautus tarpinius ir galutinius rezultatus, dalytis informacija ir patirtimi su kitais grupės nariais periodinių susitikimų metu.

VIII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

16. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

16.1. projekto įgyvendinimo laikotarpis nustatomas paramos sutartyje, bet jis negali būti ilgesnis kaip 36 mėnesiai nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Parodomąjį bandymo informavimo veiklos negali būti pradėtos organizuoti, kol nepasirašyta paramos sutartis. Projekto įgyvendinimo pradžia laikoma paramos sutarties pasirašymo diena;

16.2. ne vėliau kaip per 3 mėnesius (jei prašoma avanso) nuo sutarties pasirašymo datos pateikti pirmąjį mokėjimo prašymą;

16.3. vieną kartą per metus projekto įgyvendinimo metu kelti visų lektorių kvalifikaciją (mokslinių publikacijų rengimas, dalyvavimas seminaruose, mokymo kursuose, stažuotėse ir kituose šviečiamuosiuose ir informaciniuose renginiuose vieną kartą per metus projekto įgyvendinimo metu). Lektorių kvalifikacijos kėlimą pagrindžiantys dokumentai pateikiami kartu su galutine ataskaita;

16.4. iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti veiklos pobūdžio, tikslų ar įgyvendinimo sąlygų (pvz., nekeisti projekto temos, parodomąjo bandymo metodikos), kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam projektui tikslams;

16.5. projekto įgyvendinimo metu ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d.:

16.5.1. ŽMIKIS paskelbti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių grafiką (nurodyti įstaigos pavadinimą, įmonės kodą, projekto numerį, lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio pavadinimą, organizatorių, vykdymo vietą, datą, vykdymo trukmę, lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio dalyvių skaičių, lektorius, moderatorius, asmenų, kurie atsakingi už lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio organizavimą, vardus ir pavardes). Apie grafiko pasikeitimą privaloma paskelbti ŽMIKIS ne vėliau, kaip prieš 5 darbo dienas iki renginio;

16.5.2. Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių grafiką excel formatu (2 priedas). Apie grafiko pasikeitimus privaloma informuoti Agentūrą el. paštu pmvi@nma.lt ne vėliau kaip prieš 5 darbo

dienas iki lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių vykdymo dienos pateikiant grafiką excel formatu (6 priedas);

16.5.3. ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. viešajai įstaigai Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai (toliau – Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra) el. paštu ir Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) konferencijos grafiką (2 priedas), kuris bus viešinamas Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros interneto svetainėje;

16.6. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio pabaigos į ŽMIKIS suvesti duomenis, t. y. nurodyti informaciją apie vykdomą projektą, lauko dieną ir (arba) seminarą, ir (arba) kitą informavimo renginį, lektorius, lauko dienos ir (arba) seminaro dalyvius: dalyvio vardą, pavardę, asmens kodą, valdos atpažinties kodą, gyvenamąją vietą, telefoną, el. paštą, išrašyto pažymėjimo seriją ir numerį ir kitus duomenis (ūkio darbuotojai, valdos partneriai arba valdos nariai, dalyvaujantys lauko dienoje ir (arba) seminare, ir (arba) kitame informavimo renginyje, Paraiškoje (7 priedas) dalyvauti lauko dienoje / seminare / kitame informavimo renginyje nurodo ūkio, kuriame dirba, valdos atpažinties kodą, įmonių darbuotojai – atstovaujamos įmonės valdos atpažinties kodą, o jei jo nėra – įmonės kodą, tradiciniai amatininkai – tautinio paveldo produkto sertifikato datą ir numerį). Ūkio darbuotojai, įmonių darbuotojai į lauko dieną ir (arba) seminarą, ir (arba) kitą informavimo renginį užregistruojami pateikę darbo įrodymo dokumentą (pvz.: darbo sutartis, žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų kvitas, individualios veiklos pažyma ir kt.), o tradiciniai amatininkai – pateikę Tautinio paveldo produkto sertifikatą, kuris išduodamas Ministerijos nustatyta tvarka;

16.7. projekto įgyvendinimo metu per 5 darbo dienas Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti informaciją apie grupės narių ūkiuose įdiegtus parodomuosius bandymus bei visus atliktus darbus, susijusius su parodomųjų bandymų įdiegimu (3 priedas);

16.8. parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti tiek lauko dienų ir seminarų, kiek yra numatyta pateiktoje paraiškoje, bet ne mažiau kaip 4 lauko dienas ir 4 seminarus (bent viena lauko diena ir vienas seminaras turi būti suorganizuoti žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams, įgyvendinantiems žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities formaliojo ir neformaliojo mokymo programas). Lauko dienos ir seminaro trukmė – ne mažiau kaip 4 akademinės valandos. Rekomenduojamas mažiausias dalyvių skaičius renginyje – 12;

16.9. per visą projekto, kuriam įgyvendinti skiriama iki 75 000 Eur paramos, įgyvendinimo laikotarpį įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemones turėtų dalyvauti ne mažiau kaip 150 galutinių naudos gavėjų. Kiekvienais projekto įgyvendinimo metais turėtų būti parengtas bent

vienas lankstinukas ir bent vienas informacinis straipsnis, publikuojamas laikraštyje ir internete, apie įgyvendinamą projektą;

16.10. per visą projekto, kuriam įgyvendinti skiriama nuo 75 001 Eur iki 150 000 Eur paramos, įgyvendinimo laikotarpį įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemones turėtų dalyvauti ne mažiau kaip 300 galutinių naudos gavėjų. Kiekvienais projekto įgyvendinimo metais turėtų būti parengti bent du lankstinukai ir bent du informaciniai straipsniai, publikuojami laikraštyje ir internete, apie įgyvendinamą projektą;

16.11. projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti vieną baigiamąją konferenciją, kurioje dalyvautų ne mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų, projekto rezultatams pristatyti;

16.12. iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų pagal Programą konkrečiam projektui paramą gaunantis paramos gavėjas privalo imtis informavimo ir viešinimo priemonių, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“. Projekto įgyvendinimo vietoje (ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje ar žemės, maisto, ir (arba) miškų ūkio įmonėje, ir (arba) kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje, bendrosiose patalpose, auditorijose ir pan.) turi būti aiškos informacinės nuorodos, skelbimai apie parodomojo bandymo, lauko dienų ir seminarų organizavimo laiką, vietą ir kita aktuali informacija;

16.13. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų įprastinių paramos gavėjo operacijų;

16.14. užtikrinti, kad galutiniai naudos gavėjai, norėdami dalyvauti lauko diene, seminaruose ir kituose informavimo renginiuose, užpildys Paraišką (7 priedas) dalyvauti lauko dienoje / seminare / kitame informavimo renginyje;

16.15. išduoti kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) konferencijos renginių dalyviams;

16.16. be Agentūros sutikimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti projekto vadovo ir (arba) lektorių. Pateikiant prašymą pakeisti projekto vadovą ir (arba) lektorių, jie turi atitikti Taisyklių VI skyriuje projekto vadovui ir lektoriams keliamus reikalavimus nuo pateikto prašymo datos. Jei keičiamas projekto vadovas ir (arba) lektoriai, už kurių veiklos patirtį buvo skirti atrankos balai, naujai teikiamo projekto vadovo ir (arba) lektorių veiklos patirtis turi būti lygiavertė;

16.17. parodomojo bandymo informavimo veiklas suorganizuoti ne mažiau apskričių, nei nurodyta paramos paraiškoje;

16.18. prisidėti savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei toks prisidėjimas numatytas) ne mažiau, nei nurodyta paramos paraiškoje;

16.19. per 3 mėn. nuo projekto įgyvendinimo pradžios suformuoti tiek grupių, kiek numatyta paramos paraiškoje, bet ne mažiau kaip 3 grupes, pateikiant Agentūrai kiekvienos grupės veiklos planą (4 priedas);

16.20. kiekvienais projekto įgyvendinimo metais, nuo grupės veiklos plano pateikimo Agentūrai dienos, suorganizuoti ne mažiau kaip keturis dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių susitikimus;

16.21. be Agentūros sutikimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti grupių narių. Keičiantis grupių nariams, naujai priimti grupių nariai turi atitikti Taisyklių VII skyriuje grupės nariams keliamus reikalavimus nuo pateikto prašymo datos;

16.22. užtikrinti, kad grupės nariai laikytųsi jiems keliamų reikalavimų;

16.23. kiekvienoje grupėje parodomąjį bandymą įdiegti ne mažiau kaip dviejuose skirtinguose grupės narių ūkiuose, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėse ar kaimo vietovėje veikiančiose labai mažose, mažose ar vidutinėse įmonėse;

16.24. sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdomas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo iki projekto įgyvendinimo pabaigos;

16.25. teikti visą informaciją ir duomenis, susijusius su projektu, reikalingus statistikos tikslams ir programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.

IX SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSIVUMAS

17. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

18. Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 150 000 Eur su PVM.

19. Paramos intensyvumas – 100 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo).

20. Didžiausia vienos dienos seminaro, lauko dienos arba grupės narių susitikimo organizavimo kaina – 740 Eur be PVM.

21. Didžiausia konferencijos organizavimo kaina – 3500 Eur be PVM.

22. Paramos suma, skirta kvietimui teikti paramos paraiškas pagal priemonės veiklos sritį, nustatoma atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

X SKYRIUS TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

23. Tinkamas išlaidas sudaro tiesioginių ir netiesioginių išlaidų kategorijos.

24. Tiesioginės išlaidos:

24.1. darbo užmokestis arba atlygis lektoriams (asmenims, kurie veda renginius, pvz.: mokslininkams, konsultantams, moderatoriams), kuris yra kompensuojamas taikant fiksuotuosius konsultacijų įkainius, kuriuos nustatė UAB „Ernst & Young Baltic“ pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ lektorių darbo užmokesčio fiksuotojo valandos įkainio nustatymo metodiką ir nepažeidžiant darbo laiko normos reikalavimų, nustatytų Darbo kodekse. Darbo užmokesčio arba atlygio lektoriams išlaidos projekte apmokamos tik pagal nustatytą darbo užmokesčio fiksuotąją valandos įkainį (pareiškėjas negalės už išlaidas, kurioms nustatyti fiksuotieji darbo valandos įkainiai, atsiskaityti pagal faktines išlaidas, pateikęs išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus). Fiksuotasis lektoriaus vienos darbo valandos įkainis (60 min.) – 36,16 Eur:

24.1.1. nustatytas fiksuotasis vienos darbo valandos įkainio dydis yra maksimalus darbo valandos įkainio dydis;

24.1.2. pareiškėjas paramos paraiškoje gali numatyti ir mažesnes prašomas sumas nei Taisyklių 24.1 papunktyje nustatytas fiksuotasis valandos įkainis;

24.1.3. fiksuotasis valandos įkainis nekeičiamas visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Atnaujinus fiksuotąją valandos įkainį dėl pasikeitusių teisės aktų, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis valandos įkainis, atnaujintas fiksuotasis valandos įkainis taikomas tik naujai teikiamoms paraiškoms;

24.2. seminarų, lauko dienų, grupės susitikimų, konferencijų organizavimas arba seminarų, lauko dienų, konferencijų, grupės susitikimų paslaugų pirkimas:

24.2.1. patalpų ir (arba) įrangos (programinės, kompiuterių, demonstravimo technikos) nuoma, kuri negali viršyti Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt);

24.2.2. kanceliarinių prekių įsigijimo išlaidos;

24.2.3. skelbimai spaudoje (skelbimui spaudoje apie seminarus, lauko dienas ir konferencijas), kurie negali viršyti Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt);

24.2.4. priemonių (vienkartinių spec. drabužių ir kitų priemonių, būtinų lauko diena ir (arba) seminarui, ir (arba) kitiems informavimo renginiams, jei numatytas bandymų lankymas) įsigijimo išlaidos;

24.2.5. dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas);

24.2.6. lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyvių kelionių ir (arba) transporto, kai keliones ir (arba) transportą organizuoja pareiškėjas;

24.2.7. lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos, jos negali viršyti Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt);

24.3. kelionės ir (arba) transporto (nuomos ir kitos transporto išlaikymo), komandiruočių (kai į komandiruotes vyksta pareiškėjo darbuotojai) išlaidos;

24.4. parodomojo bandymo įrengimas ir vykdymas arba parodomojo bandymo įrengimo ir vykdymo paslaugos pirkimas pagal parodomojo bandymo metodiką:

24.4.1. žemės ūkio technikos, įrangos (technologinės, kompiuterinės ir kitos įrangos, būtinos parodomojo bandymo įrengimui ir vykdymui), patalpų, žemės nuoma ir (arba) eksploatavimas;

24.4.2. įrangos, medžiagų transportavimas;

24.4.3. priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas;

24.4.4. atlygis už parodomojo bandymo įdiegimo (įrengimo, vykdymo) darbus (įskaitant visus privalomus mokėti mokesčius), kuris negali būti didesnis kaip 6,40 Eur už val., neišskaičiavus visų privalomų mokėti mokesčių;

24.5. kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyviams gamyba, neviršijant 0,45 Eur be PVM už vienetą, arba pirkimas, neviršijant 1,20 Eur be PVM už vienetą;

24.6. informacinio straipsnio (ne mažesnio kaip 3000 spaudos ženklų be tarpų) parengimas, neviršijant 60 Eur be PVM už vienetą, ir publikavimas (ne mažesnis kaip 700 kv. cm) laikraštyje, neviršijant Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt);

24.7. lankstinuko parengimas ir leidyba, neviršijant Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt veiklos skylyje);

24.8. rekomendacijų galutiniams naudos gavėjams parengimas ir leidyba, neviršijant 4 500 Eur be PVM išlaidų;

24.9. projekto viešinimo išlaidos.

25. Netiesioginės išlaidos:

25.1. darbo užmokestis arba atlygis projektą administruojantiems asmenims:

25.1.1. darbo užmokestis arba atlygis projektą administruojantiems asmenims turi būti apskaičiuotas nepažeidžiant darbo laiko normos reikalavimų, nustatytų Darbo kodekse;

25.1.2. viename projekte gali būti ne daugiau kaip 3 projektą administruojančių asmenų etatai (projekto vadovo, administratoriaus ir finansininko).

26. Netiesioginės projekto išlaidos yra kompensuojamos taikant fiksuotąją normą, kuri nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, 10 priede.

27. Netiesioginėms išlaidoms galima taikyti didžiausia suma apskaičiuojama tiesioginių išlaidų sumą padauginus iš apskaičiuotos netiesioginių išlaidų fiksuotosios normos, naudojant žemiau nurodytas formules:

$$FN \text{ (fiksuotoji norma (procentais))} = \frac{P \text{ (projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma)} \times X \text{ (proc.)}}{RI \text{ (tiesioginių išlaidų rangos suma)} \times 100 \text{ (proc.)}}$$

$$NI \text{ (netiesioginės išlaidos)} = FN \text{ (proc. pasirinkimas iš lentelės)} \times TI \text{ (visų tiesioginių išlaidų suma)}.$$

28. Nustatant projektui taikomą fiksuotąją normą atsižvelgiama į tai, kokią tiesioginių išlaidų dalį (procentais, apvalinant iki 2 skaičių po kablelio) sudaro projekto veiklų rangos išlaidos (projekto veiklų rangos išlaidomis laikomos išlaidos tų veiklų, kurias visiškai įgyvendina ne pats projekto vykdytojas, o paslaugų teikėjai, prekių tiekėjai ar rangovai):

Eil. Nr.	Projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma, eurai	Didžiausia fiksuotoji norma (procentais), kai projekto veiklų rangos išlaidų dalis sudaro:		
		iki 60 proc. (imtinai) tiesioginių projekto išlaidų	nuo 60 proc. iki 90 proc. (imtinai) tiesioginių projekto išlaidų	daugiau kaip 90 procentų tiesioginių projekto išlaidų
1.	iki 85 000	24 proc.	24 proc.	12 proc.
2.	nuo 85 001 iki 150 000	24 proc.	21 proc.	12 proc.

29. Tinkamos išlaidos, nurodytos Taisyklių 24 ir 25 punktuose, gali būti patiriamos naudojant savo resursus.

30. Tinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, patirtos ne anksčiau kaip nuo paraiškos pateikimo Agentūrai dienos ir neviršijančios fiksuotojo įkainio, nustatyto šių Taisyklių 24.1 papunktyje, ir fiksuotosios normos, nustatytos vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, 10 priedu.

31. Tinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, būtinos projektui įgyvendinti, realiai suplanuotos, neviršijančios vidutinių rinkos kainų ir pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais (netaikoma išlaidoms, apmokamoms taikant fiksuotąją normą ir fiksuotąjį įkainį).

32. Projekte numatytos prekės, paslaugos ir darbai turi būti įsigyti pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą. Subjektas, kuriam Viešųjų pirkimų įstatymas netaikomas,

vadovaujasi Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklės). Jeigu projektui vykdyti naudojami savi resursai, vadovaujamasi institucijos vadovo įsakymu patvirtintais paslaugų ir kitų tinkamų finansuoti išlaidų įkainiais.

33. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti detalios išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma. Jei išlaidų įkainiai nustatyti Agentūros, ESIF ir Taisyklėse nustatytos didžiausios sumos, turi būti pateikiamas vienas išlaidos kainą pagrindžiantis dokumentas (pvz.: ESIF tyrimo ataskaita ar komercinis pasiūlymas). Kai projektui vykdyti nenaudojami savi resursai ir įkainiai nėra numatyti Agentūros, ESIF ir Taisyklėse nenustatyta didžiausia išlaidų suma, turi būti pateikiami trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai išlaidoms pagrįsti, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose skirtingų tiekėjų komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugos ar darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei vidutinė rinkos prekės, paslaugos ar darbų kaina, pareiškėjui siunčiamas paklausimas su prašymu per nustatytą laiką pateikti pasirinktos prekės, paslaugos ar darbų kainos pagrindimą. Pareiškėjui pateikus neišsamų, neviseškai motyvuotą pagrindimą, Agentūra tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįsta nustatytą analogišką prekės, paslaugos ar darbų vidutinę rinkos kainą. Agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir suderina su juo, ar jis sutinka visa apimtimi iki galo įgyvendinti projektą turėdamas mažesnę paramos sumą. Jeigu pareiškėjas per nustatytą laiką nepateikia tokio sutikimo, paramos paraiška pripažįstama netinkama finansuoti ir yra atmetama:

33.1. komerciniuose pasiūlymuose turi būti nurodytas planuojamos įsigyti prekės (įrangos, technikos ar kt.) pavadinimas, paslaugos ar darbo konkretus pavadinimas. Komerciniuose pasiūlymuose turi būti išsamiai aprašytos perkamos paslaugos: nurodyta, kokios išlaidos ir (arba) darbai sudaro paslaugą, jų pavadinimas bei vienetai. Komerciniai pasiūlymai turi būti su lygiaverčiais išlaidų technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais, turi būti nurodyta galutinė siūlomų prekių, paslaugų ar darbų kaina eurais (be PVM ir su PVM).

34. Visos projekto išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus,

arba pagrįstos institucijos vadovo įsakymu patvirtintais paslaugų ir kitų tinkamų finansuoti išlaidų įkainiais, jei projektui vykdyti naudojami savi resursai. Paramos gavėjas tvarko šių lėšų apskaitą ir saugo su projekto apskaita susijusius dokumentus atskirai nuo kitų. Projekto išlaidas paramos gavėjai privalo įtraukti į apskaitą laikydamiesi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų. Pareiškėjas prieš paramos sutarties pasirašymą privalo turėti kredito įstaigoje atskirą sąskaitą projekto lėšoms.

35. Tinkamų finansuoti išlaidų, kurioms Taisyklėse ir Agentūros nėra nustatyti įkainiai arba didžiausios sumos Taisyklėse, dydžiai nustatomi pagal viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamus prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytus įkainius, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“.

36. Vėliausiai iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos paramos gavėjas turi būti pateikęs Agentūrai vertinti įvykdytų prekių, paslaugų ar darbų pirkimo dokumentus. Agentūra turi įvertinti šių dokumentų atitiktį Viešųjų pirkimų įstatymo ar Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių reikalavimams.

37. Agentūra, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registro, įsteigto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Suteiktos valstybės pagalbos registras), duomenimis, patikrina, ar parama priemonės veiklos srityje numatytoms veikloms miškininkystės ir alternatyviosios veiklos srityse įgyvendinti skiriama nepažeidžiant valstybės pagalbos reikalavimų, vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1407/2013. Agentūra, prieš suteikdama nereikšmingą (de minimis) pagalbą, Suteiktos valstybės pagalbos registre turi patikrinti, ar teikiama pagalba neviršys leidžiamo nereikšmingos (de minimis) pagalbos dydžio, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 1407/2013.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-489](#), 2020-06-29, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14304

Nr. [3D-555](#), 2020-07-27, paskelbta TAR 2020-07-27, i. k. 2020-16478

38. Įgyvendinant projektą, galima iki 10 proc. lėšų perskirstyti tarp kiekvienos atskiros išlaidų kategorijos, neviršijant pagal atskirus mokėjimo prašymus ir bendros paramos sutartyje numatytos paramos sumos. Perskirstant lėšas, paramos dydžiai, nurodyti 20–21 punktuose, ir išlaidos, nurodytos 24.1, 24.2.1, 24.2.3, 24.2.6, 24.2.7, 24.4.4, 24.5, 24.6, 24.7, 24.8, 25.1 papunkčiuose, negali būti didinamos. Išlaidos, kurios pagal atskiras išlaidų kategorijas perskirstomos daugiau kaip 10 proc., ir išlaidos, kurios nėra numatytos Taisyklėse ir paramos

sutartyje, nefinansuojamos. Išlaidų sumų mažinimas nėra ribojamas. Paramos sutartis dėl šių pakeitimų nekeičiama.

39. Netinkamos finansuoti išlaidos:

39.1. nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu ir neįvardytos Taisyklių 24 ir 25 punktuose;

39.2. padarytos perkant prekes, darbus ir paslaugas, projekto vykdytojams nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo, kai jie yra perkančiosios organizacijos, kitiems – Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių nustatytos tvarkos.

40. PVM finansavimas apibrėžtas Administravimo taisyklėse.

XI SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

41. Kvietimą teikti paraiškas skelbia Agentūra pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą paramos paraiškų priėmimo tvarkaraštį.

42. Paramos paraiškos forma pateikiama Taisyklių 1 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse, adresais: www.zum.lrv.lt ir www.nma.lt.

43. Pareiškėjas vieno kvietimo teikti paraiškas metu gali pateikti ne daugiau kaip 3 paramos paraiškas parodomiesiems projektams įgyvendinti pagal gyvulininkystės, augalininkystės, sodininkystės, daržininkystės, uogininkystės ir miškų ūkio sektorius.

44. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti kompiuteriu. Ranka užpildytos paramos paraiškos nepriimamos. Paramos paraiškas, pristatytas asmeniškai, pašto kurjerio ar atsiųstas registruotu laišku, priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai, adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt.

45. Paramos paraiškų registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

46. Paramos paraiškos pradedamos vertinti pasibaigus paramos paraiškų priėmimo terminui. Užregistravus paramos paraišką, pirmiausia atliekamas administracinės atitikties tikrinimas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

47. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

48. Kartu su nustatytos formos paramos paraiška būtina pridėti šiuos dokumentus:

48.1. juridinio asmens steigimo dokumentų kopijas, t. y. įstatai ar steigimo sandoris arba įstatymų nustatytais atvejais bendrieji nuostatai arba kiti dokumentai, kurie įstatams prilyginti Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse;

48.2. kredito įstaigos paskolos suteikimo galimybės patvirtinamuosius dokumentus, o iki paramos sutarties pasirašymo dienos pareiškėjas turi pateikti su kredito įstaiga pasirašytą paskolos sutartį (jei numatyta imti paskolą) ir (arba) raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis;

48.3. kitus dokumentus, nurodytus Taisyklių 1 priedo IX lentelėje.

XII SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

49. Projektų atranka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

50. Atrankos kriterijai:

50.1. pareiškėjo patirtis, įgyvendinant panašius projektus, susijusius su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų ir lauko dienų žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu, daugiau negu 3 metai – suteikiama 10 balų;

50.2. numatomų suformuoti grupių skaičius:

50.2.1. 5 ir daugiau grupių – suteikiama 10 balų;

50.2.2. 4 grupės – suteikiami 5 balai;

50.3. projekto vadovas turi ne trumpesnę kaip 2 metų patirtį vadovaujant panašioms projektams, susijusiems su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų, lauko dienų ir informavimo renginių žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu – suteikiami 5 balai;

50.4. lektoriai, kurie dalyvauja projekte, ugdomąja, šviečiamąja, konsultavimo ar mokslo sklaidos veikla, susijusia su numatomo renginio turiniu, užsiima daugiau kaip 3 metus (įrodoma juridinę galią turinčiais dokumentais, jei pateikiama pažyma apie lektorių patirtį, ji turi būti detali (su konkrečiais veiklų pavadinimais bei datomis)) – suteikiama 15 balų;

50.5. parodomąjo bandymo informavimo veiklas organizuoti numatoma:

50.5.1. visose Lietuvos apskrityse – suteikiama 15 balų;

50.5.2. daugiau nei 5 apskrityse įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

50.6. projektas susijęs su viena iš sričių (pagrindimas pateikiamas paraiškos III skyriuje „Projekto aprašymas“):

50.6.1. biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga dirbamojoje žemėje ir (arba) integruotu augalų apsaugos produktų naudojimu – suteikiama 20 balų;

50.6.2. gyvulininkystės ir (arba) sodininkystės, ir (arba) uogininkystės, ir (arba) daržininkystės sektoriaus (-ių) plėtra ir (arba) papildoma ne žemės ūkio veikla – suteikiama 15 balų;

50.6.3. agrarine aplinkosauga ir klimato kaita (išskyrus biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugą dirbamojoje žemėje ir (arba) integruotą augalų apsaugos produktų naudojimą) – suteikiama 10 balų;

50.7. numatomas pareiškėjo prisidėjimas savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų:

- 50.7.1. daugiau kaip 15 proc. – suteikiama 15 balų;
- 50.7.2. nuo 14 iki 15 proc. įskaitytinai – suteikiama 14 balų;
- 50.7.3. nuo 13 iki 14 proc. įskaitytinai – suteikiama 13 balų;
- 50.7.4. nuo 12 iki 13 proc. įskaitytinai – suteikiama 12 balų;
- 50.7.5. nuo 11 iki 12 proc. įskaitytinai – suteikiama 11 balų;
- 50.7.6. nuo 10 iki 11 proc. įskaitytinai – suteikiama 10 balų;
- 50.7.7. nuo 9 iki 10 proc. įskaitytinai – suteikiami 9 balai;
- 50.7.8. nuo 8 iki 9 proc. įskaitytinai – suteikiami 8 balai;
- 50.7.9. nuo 7 iki 8 proc. įskaitytinai – suteikiami 7 balai;
- 50.7.10. nuo 6 iki 7 proc. įskaitytinai – suteikiami 6 balai;
- 50.7.11. nuo 5 iki 6 proc. įskaitytinai – suteikiami 5 balai;
- 50.7.12. nuo 4 iki 5 proc. įskaitytinai – suteikiami 4 balai;
- 50.7.13. nuo 3 iki 4 proc. įskaitytinai – suteikiami 3 balai;
- 50.7.14. nuo 2 iki 3 proc. įskaitytinai – suteikiami 2 balai;
- 50.7.15. nuo 1 iki 2 proc. įskaitytinai – suteikiamas 1 balas;

50.8. projekte dalyvaus žaliąjį diplomą ar miško sertifikatą pagal tarptautines miškų sertifikavimo sistemas turintis (-ys) ūkis (-iai) – suteikiami 5 balai;

50.9. parodomuoju bandymu pagrindžiama metodo taikymo ekonominė ir (arba) aplinkosaugos gerinimo nauda – suteikiami 5 balai (su paramos paraiška pateikiamas parodomąjo bandymo ekonominės naudos apskaičiavimas ir (arba) aplinkosaugos gerinimo naudos aprašymas).

51. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 50 privalomųjų balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektui neskirta privalomojo mažiausio 50 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

52. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas reitinguojant pareiškėjus eilės tvarka. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas pagal tuos pačius atrankos kriterijus. Atrankos kriterijų eiliškumas taikomas mažėjančios svarbos tvarka pagal Taisyklių 50.2, 50.5, 50.7 ir 50.8 papunkčiuose nurodytus atrankos kriterijus.

XIII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

53. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas pagal priemonės veiklos sritį, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

54. Ministerijos sudarytas Projektų, finansuotinių pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, atrankos komitetas, kurio sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 3D-287 „Dėl Projektų, finansuotinių pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, atrankos komitetų sudarymo“ (toliau – PAK), svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima žemės ūkio ministras ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

55. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus paraiškoje nurodytu būdu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

56. Gavusi iš Ministerijos sprendimą suteikti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį.

57. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

58. Paramos sutartis gali būti keičiama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS MOKĖJIMO TVARKA

59. Mokėjimo prašymai ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti užpildžius elektroninę formą, naudojantis ŽŪMIS portalo interneto prieiga (adresas <https://zumis.lt>) Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

60. Mokėjimo prašymai ir (arba) papildomi dokumentai teikiami ir vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

61. Kartu su mokėjimo prašymu yra pateikiami šių dokumentų originalai arba patvirtintos kopijos:

61.1. lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyvių sąrašai (5 priedas);

61.2. projekto išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentai;

61.3. pareiškėjo prisidėjimo savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei jis numatytas) ir (arba) kredito įstaigos suteiktos paskolos (jei numatyta paskola) patvirtinimo dokumentai.

61.4. Galutinių pagalbos gavėjų sąrašas (8 priedas).

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-489](#), 2020-06-29, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14304

62. Pareiškėjai, kurie perka parodomojo bandymo įrengimo ir vykdymo, lauko dienos, seminaro, kitų informavimo renginių organizavimo paslaugas, papildomai pateikia šių paslaugų

pirkimo sutartis, paslaugų atlikimo aktus, paslaugų pirkimo sąskaitas, banko sąskaitos išrašus ir kt.

63. Šiai priemonės veiklos sričiai taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas arba išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos.

64. Pagal patirtų išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdą, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos, avanso dydis paramos gavėjui negali būti didesnis nei 40 proc. paramos sumos.

65. Avansas išmokamas (nustatyta suma) po paramos sutarties pasirašymo.

66. Kai bendra pagal paramos gavėjo pateiktus mokėjimo prašymus kompensuota ir avansu paramos gavėjui sumokėta suma pasiekia projektui įgyvendinti skirtą paramos sumą, projekto įgyvendinimo išlaidos toliau nekompensuojamos.

67. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas, bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą, prisijungęs prie ŽŪMIS portalo interneto prieigos (adresas <https://zumis.lt>) užpildydamas elektroninę formą Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

68. Agentūra, išnagrinėjusi galutinį mokėjimo prašymą ir nustačiusi, kad paramos gavėjui buvo išmokėta didesnė paramos suma nei pripažinta tinkama finansuoti paramos lėšomis, vadovaudamasi paramos sutarties nuostatomis, pareikalauja paramos gavėjo grąžinti perviršinę sumą.

69. Paramos gavėjas gali teikti ne daugiau kaip šešis mokėjimo prašymus.

70. Paramos lėšos paramos gavėjui išmokamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

XV SKYRIUS SANKCIJOS

71. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

72. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių ir (arba) išimtinių aplinkybių.

73. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

74. Priemonės veiklos sričiai netaikoma Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“.

75. Jeigu pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, norėdamas gauti paramą, pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos, parama visai neskiriama arba susigražinama visa jos suma. Tokiu atveju pareiškėjas netenka teisės kreiptis paramos pagal priemonę visus kalendorinius metus, kuriais nustatytas pažeidimas, ir kitus kalendorinius metus.

76. Priemonės veiklos sričiai taikomos specifinės sankcijos yra šios:

76.1. sutartis nutraukiama, jei per 3 mėn. nuo projekto įgyvendinimo pradžios suformuotos mažiau kaip 3 grupės;

76.2. paramos dalis neskiriama ir (arba) susigražinama, kai:

76.2.1. vieną kartą per metus projekto įgyvendinimo metu bent vienas lektorius nekėlė savo kvalifikacijos (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.2. ŽMIKIS laiku nebuvo paskelbti, Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai el. paštu ir Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt laiku nepateikti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių grafikai ir (arba) ŽMIKIS laiku nebuvo paskelbta ir Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt laiku nepranešta apie organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių grafiko pasikeitimus (sankcijos dydis – 0,5 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.3. Agentūrai laiku neatsiūsta el. paštu pmvi@nma.lt informacija apie grupės narių ūkiuose, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėse ar kaimo vietovėje veikiančiose labai mažose, mažose ar vidutinėse įmonėse įdiegtą parodomąjį bandymą bei atliktus darbus, susijusius su parodomojo bandymo įdiegimu (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.4. per 10 darbo dienų nuo lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio pabaigos į ŽMIKIS nebuvo suvesti visi duomenys apie įvykusį renginį (sankcijos dydis – 0,5 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.5. parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuota mažiau lauko dienų ir seminarų nei numatyta paraiškoje (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.6. parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu nesusorganizuota bent viena lauko diena ir (arba) seminaras žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams, įgyvendinantiems žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities formaliojo ir neformaliojo mokymo programas (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.7. parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu nesusorganizuota baigiamoji konferencija, kurioje dalyvavo ne mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų (sankcijos dydis – 0,5 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.8. nevykdytas įsipareigojimas kiekvienais projekto įgyvendinimo metais parengti bent vieną lankstinuką ir (arba) bent vieną informacinį straipsnį, publikuojamą laikraštyje ir internete, apie įgyvendinamą projektą, ir (arba) įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemones dalyvavo mažiau kaip 150 galutinių naudos gavėjų, kai skirta iki 75 000 Eur paramos suma, ir parengti bent du lankstinukus ir (arba) bent du informacinius straipsnius, publikuojamus laikraštyje ir internete apie įgyvendinamą projektą, ir (arba) įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemones dalyvavo mažiau kaip 300 galutinių naudos gavėjų, kai skirta nuo 75 001 Eur iki 150 000 Eur paramos sumos (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.9. neišduotas bent vienas kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas lauko dienos ir (arba) seminario, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyviams (sankcijos dydis – 0,5 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.10. parodomojo bandymo informavimo veiklos suorganizuotos mažiau apskričių, nei nurodyta paramos paraiškoje, jeigu už tai nebuvo gauta atrankos balų (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.11. prisidėta savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei toks prisidėjimas numatytas) mažiau, nei nurodyta paramos paraiškoje, jeigu už tai nebuvo gauta atrankos balų (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.12. nevykdytas įsipareigojimas kiekvienais projekto įgyvendinimo metais nuo grupės veiklos plano pateikimo Agentūrai dienos suorganizuoti ne mažiau kaip keturis dalijimosi ūkininkavimo patirtimi kiekvienos grupės narių susitikimus (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.13. neužtikrinta, kad grupės nariai laikytųsi jiems keliamų reikalavimų (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.14. nevykdytas įsipareigojimas kiekvienoje grupėje parodomąjį bandymą įdiegti ne mažiau kaip dviejuose skirtinguose grupės narių ūkiuose, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėse ar kaimo vietovėse veikiančiose labai mažose, mažose ar vidutinėse įmonėse (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.15. be Agentūros sutikimo pakeistas projekto vadovas (arba) lektorius, pasidalinimo patirtimi grupės narys ir (arba) kitas su projektu susijęs pakeitimas (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

76.2.16. teikiant mokėjimo prašymą nepateikti Agentūrai vertinti įvykdytų prekių, paslaugų ar darbų pirkimo dokumentai. Tokiu atveju susigražinama tokia paramos dalis, už kurią paramos gavėjas nepateikė reikalingų dokumentų.

77. Agentūra gali netaikyti Taisyklių 76.2.2–76.2.4 papunkčiuose numatytų sankcijų, jei vėluojama pateikti informaciją ne daugiau kaip apie du renginius ir ne ilgiau kaip dvi dienas.

XVI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

78. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

79. Apskundimo ir patikrų vietoje atlikimo tvarka nustatyta Administravimo taisyklėse.

80. Agentūra turi teisę paprašyti projektų vykdytojų atsiųsti reikiamą informaciją apie vykstančius numatytus renginius mobiliąja programėle „NMA agro“ renginių vykdymo faktams patikrinti. Paramos gavėjams nepateikus šių įrodymų, Agentūra privalo kitais būdais įsitikinti, kad renginiai vyksta.

81. Pasikeitus teisės aktų, reglamentuojančių paramos teikimą ir administravimą, nuostatoms, nuo pat jų įsigaliojimo dienos taikomi pasikeitusių teisės aktų reikalavimai, o pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai nuo jų įsigaliojimo dienos taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

3D-489 8 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-489](#), 2020-06-29, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14304

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-489](#), 2020-06-29, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14304

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr. 3D-496 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-555](#), 2020-07-27, paskelbta TAR 2020-07-27, i. k. 2020-16478

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr. 3D-496 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo